

Samverkansregler för vård och industri

Ny version 3.0 gäller from 1 februari 2026

Fastställd av Regionstyrelsen februari 2026

Vad är samverkansreglerna?

En nationell överenskommelse som styr hur offentligt finansierad hälso- och sjukvård får samverka med läkemedelsindustrin, medicinteknisk industri, laboratorieteknisk industri och övriga aktörer inom life science.

Reglerna är framtagna gemensamt av:

Samverkansregler för vård och industri - SKR

Varför finns samverkansreglerna och vem berörs?

Samverkansreglerna beskriver vad som gäller när hälso- och sjukvårdens och industrins medarbetare ska **samverka** med varandra inom olika områden, såsom fortbildning, information, stipendier, donationer, konsultationer och utvecklingsprojekt.

De finns för att skapa en **trygg, tydlig och transparent** samverkan.

Gäller för verksamheter med offentligt finansierad vård:

- Privata vårdgivare som har avtal med regioner och kommuner
- Företag som har avtal enligt lag om valfrihetssystem (LOV)
- Verksamhet i hälso- och sjukvården som både finansieras av privata och offentliga medel

Syfte

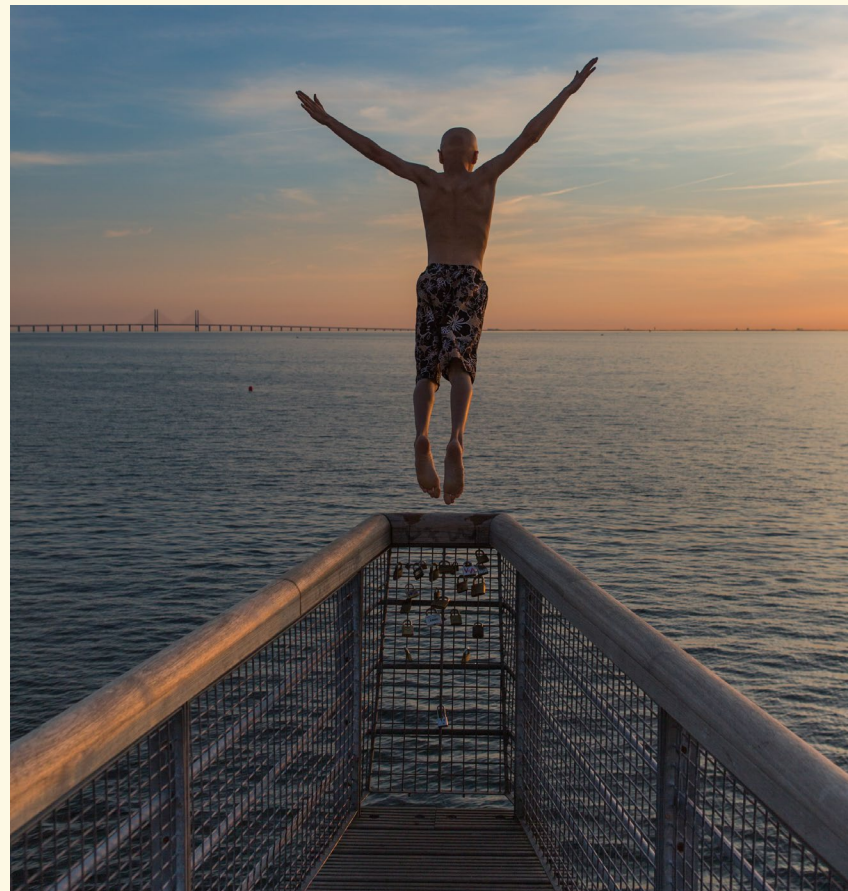
- Syftet är att skapa en förtroendefull samverkan mellan hälso-och sjukvården och industrin och att säkerställa en hög säkerhet för patient och användare.
- Att ha gemensamma regler hur medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvård och industri ska samverka och interagera med varandra.
- En förutsättning för att samarbetet ska kunna fortsätta utvecklas på ett förtroendefullt sätt.
- Krav på transparens, tydlig ansvarsfördelning och måttfullhet i samverkan.

Grundregel

Medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården får inte **ta emot, godta ett löfte om, eller begära** förmåner eller ersättningar som bryter mot samverkansreglerna.

Industrin får heller inte **lämna, utlova eller erbjuda** detsamma.

Hälso- och sjukvårdens medarbetare och representanter för industrin måste upprätthålla ett oberoende förhållningssätt gentemot varandra och i enlighet med gällande regelverk.

Vem omfattas?

- Gäller för **alla medarbetare och chefer inom både hälso- och sjukvården och industrin** (inklusive moderbolag och systerbolag i samverkan med svensk hälso- och sjukvård).
- Oavsett om företag tillhör en branschorganisation eller inte ska hälso- och sjukvården tillämpa reglerna vid samverkan med företag inom **branscherna läkemedel, medicinteknik och laborieteknik** som verkar på den svenska marknaden.
- Utöver detta ska medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården och industrin **även följa sina arbetsgivares regler** för resor, representation, bisysslor samt övriga policys och koder. Beakta även regelverk för jäv.

Region Skånes riktlinjer för bisysslor

- Uppdrag inom ramen för samverkansreglerna som utförs utanför tjänsten räknas som bisyssla
- Alla medarbetare har skyldighet att anmäla bisyssla enligt centralt kollektivavtal (AB § 8)
- Region Skåne bedömer därefter bisysslan och kan förbjuda den eller lämna anmälan utan åtgärd
- Region Skånes riktlinjer för bisyssla: [Bisyssla - Region Skånes intranät](#)
- Bisysslan bedöms utifrån tre perspektiv:
  - Förtroendeskada (LOA)
  - Konkurrerande
  - Arbetshindrande
- Se stödmaterial för jävsbedömning: [Läkemedelsrådet jävsbedömning](#)

Vad händer om samverkansreglerna inte följs?

Respektive branschorganisation ges **sanktionsmöjligheter** gentemot företag som inte följer reglerna.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har inte motsvarande sanktionsmöjligheter utan varje region och kommun ansvarar för att anta reglerna, informera sina medarbetare om dem och säkerställa att de efterlevs.

Samverkansreglerna består av två delar...

Överenskommelse om samverkansregler

utgör grundförutsättningarna och består av bärande principer och regler av långsiktig karaktär.

Specifikation av samverkanssituationer

består av konkreta samverkanssituationer och fungerar som ett direkt stöd vid samverkan.

Båda delarna är styrande för att kunna genomföra förtroendefull samverkan.

...samt frågor och svar

Frågor svar om Samverkansregler

Trots att stor vikt lagts för att göra samverkansreglerna tydliga och lättillgängliga kan vissa formuleringar vara öppna för tolkning beroende på läsarens roll och perspektiv.

Med detta i åtanke har ett dokument med vanliga frågor och svar gemensamt tagits fram.

Specifikation av samverkanssituationer

Som stöd för mer löpande samverkan har parterna utarbetat en **specifikation** som uppdateras kontinuerligt för största möjliga aktualitet.

Överenskommelsen och specifikationen gäller för samverkan mellan hälso- och sjukvården och industrin och är båda styrande.

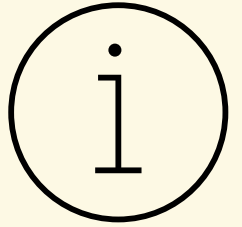
Specifikationen består av 10 kapitel

Specifikationens kapitel

1. Service- och riskminimeringsinformation
2. Produktinformation
3. Övriga sammankomster
4. Konsultuppdrag för industrin
5. Stipendier
6. Donationer
7. Utvecklingsprojekt mellan hälso- och sjukvården och läkemedelsföretag
8. Patientstödsprogram
9. Referenskund
10. Marknadsundersökningar

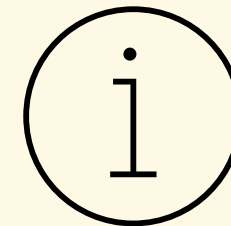
1. Service- och riskminimeringsinformation

1.1 Serviceinformation för medicinteknik- och IVD-företag

- Avser information där en produktspecialist instruerar om patientsäkert och korrekt handhavande av produkten, samt följer upp på produktens användning.
- Ges på arbetsplatsen under arbetstid, till personal som behöver det av säkerhets- eller handhavandeskäl för att säkerställa säker och korrekt användning.
- Gäller endast produkter som redan finns i verksamheten, inklusive uppdateringar och ersättningsprodukter. Eventuella avsteg ska vara väl motiverade.
- Får inte användas som täckmantel för produktreklam, marknadsföring eller för att finansiera andra möten.
- Den som tillhandahåller serviceinformation kan stå för kostnaderna så länge det följer samverkansreglerna.

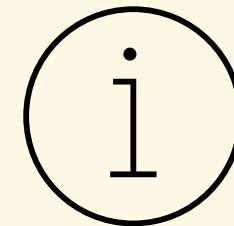
1. Service- och riskminimeringsinformation

1.2 Riskminimeringsinformation (RMI) för läkemedelsföretag

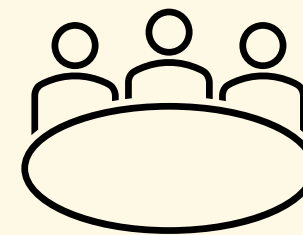
- Avser den information som innehavare av marknadsföringstillstånd är ålagd att kommunicera till hälso- och sjukvårdspersonal (eller till patient via hälso- och sjukvårdspersonal) enligt särskilda villkor i produktens godkännande eller som ålagts efter godkännande på grund av uppkommen säkerhetssignal.
- Ges på arbetsplatsen under arbetstid, till personal som behöver det av säkerhets- eller handhavandeskäl för att säkerställa säker och korrekt användning. Eventuella avsteg ska vara väl motiverade.
- Får inte innehålla marknadsföring eller användas för att möjliggöra annan samverkan.
- Den som tillhandahåller informationen kan stå för kostnaderna så länge det följer samverkansreglerna.

2. Produktinformation

- Ska ge deltagarna aktuell och relevant information om **egenskaper, funktioner och handhavande** av specifika läkemedel eller medicin- och laborietekniska produkter.
- För medicin- och laborietekniska produkter gäller detta **bara produkter som ännu inte är upphandlade** → alltså marknadsföring.
- Ska i första hand ges **på arbetsplatsen, i grupp och under arbetstid**.
- Inbjudan ska vara tydlig (syfte, innehåll, målgrupp, tidsåtgång, plats).
- Verksamhetschef avgör vilka som får delta men deltagandet begränsas till de som är direkt berörda/de som har direkt nytta av informationen i sitt dagliga arbete.

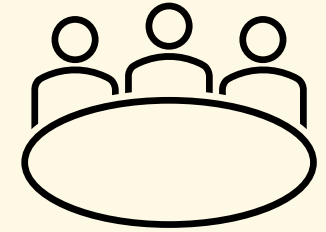
3. Övriga sammankomster

3.1 Generellt för alla möteskategorier

- Avser olika former av kompetensutveckling, t.ex. terapiinriktad utbildning, seminarier, vetenskaplig sammankomst, kongresser och symposier.
- Ansvar för fortbildning och kompetensutveckling ligger hos arbetsgivaren som även ska stå för eventuella kostnader.
- Industrin får sponsra aktiviteter som är relevanta för företagets område, och där det vetenskapliga innehållet dominerar.
- Industrin får bidra med kostnader för lokal, föreläsare, material, och måttfulla måltider.
- Resor och logi får inte betalas av industrin (undantag: kort gemensam transport A→B).
- Deltagare får inte ersättning eller arvode.
- Deltagare ansvarar själva för chefens godkännande.

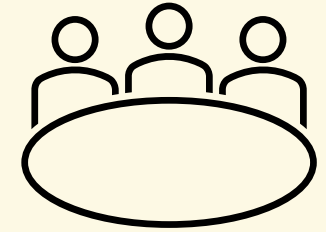
3. Övriga sammankomster

3.2 Sammankomster arrangerade av industrin

- Industrin kan arrangera och bekosta sammankomster riktade till i huvudsak medarbetare i hälso- och sjukvården.
- Ska hållas på eller så nära deltagarens arbetsplats som möjligt.
- Inbjudan ska vara tydlig (syfte, innehåll, målgrupp, tidsåtgång, plats, vilka kostnader som täcks av industrin) och skickas till relevanta medarbetare samt kopia till verksamhetschef alternativt funktionsbrevlåda.

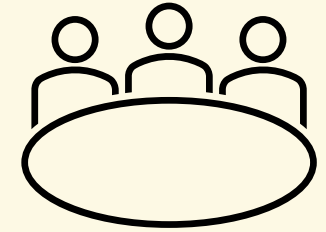
3. Övriga sammankomster

3.3 Sammankomster gemensamt arrangerade av hälso- och sjukvården och industrin

- Industri och hälso- och sjukvård delar på ansvaret.
- Båda parter bidrar (kostnader, arbetstid, material).
- Samma krav på inbjudan som ovan.
- Ska hållas på eller så nära deltagarens arbetsplats som möjligt.
- Inbjudan ska vara tydlig (syfte, innehåll, målgrupp, tidsåtgång, plats, vilka kostnader som täcks av industrin) och skickas till relevanta medarbetare samt kopia till verksamhetschef alternativt funktionsbrevlåda.
- Ingen sponsring, eftersom båda är arrangörer.

3. Övriga sammankomster

3.4 Sammankomster arrangerade av hälso- och sjukvården eller tredje part

- Med sponsring menas stöd, ekonomiskt eller annat, som innefattar en rimlig motprestation motsvarande marknadsvärdet.
- Sponsring får endast täcka faktiska, rimliga och dokumenterade kostnader.
- Arrangören måste visa fullständig budget där samtliga intäkter och kostnader preciseras, och det ska kommuniceras vilka som är sponsorer i god tid innan sammankomsten.
- Det är inte tillåtet med sponsring av enbart måltider eller interna aktiviteter (ex. personaldag).
- Det ekonomiska utfallet ska redovisas för sponsorer inom 3 månader efter avslutad aktivitet.

4. Konsultuppdrag för industrin

- Medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården kan anlitas av industrin som konsulter (ex. utbildning, rådgivning, produktutveckling, forskning).
- Arbetsgivaren avgör om uppdraget är:
  - **i tjänsten** (ersättning utbetalas till arbetsgivaren)
  - **bisyssla** (skriftlig överenskommelse upprättas, måste prövas av arbetsgivaren).
- Ersättning ska vara **skälig** och inga extra förmåner får ges.
- All samverkan ska vara **öppen och transparent** (t.ex. redovisning i LIF:s databas).
- Advisory boards (rådgivande grupp):
  - Små grupper, endast personer med relevant kompetens.
  - Syftet är att få oberoende råd – **inte påverka deltagarna.**

5. Stipendier

- Industrin får dela ut stipendier efter nominering för att främja ett visst ändamål samt för yrkesutveckling (ex. utbildning, forskning).
- Företag får endast ge stipendium inom ett område som har koppling till företagets egna verksamhetsområden.
- Kräver arbetsgivarens godkännande.
- Får inte vara enbart finansiering av resa, logi och/eller deltagaravgift.

6. Donationer

- Får endast ges till forskning och utveckling (FoU).
- Ska vara transparenta och dokumenterade.
- Får inte finansiera ordinarie verksamhet eller interna/sociala aktiviteter.
- Får inte kopplas till tidigare, nuvarande eller framtida användning, rekommendation, försäljning eller förskrivning av givarens produkter eller tjänster.

7.7 Utvecklingsprojekt mellan hälso- och sjukvården och läkemedelsföretag

- Projekt inom områden som berör båda parter.
- Får inte finansiera ordinarie verksamhet.
- Kräver:
  - Detaljerad projektplan (med syfte, mål och plan för utvärdering och omhändertagande av erfarenheter)
  - Budget
  - Avtal mellan företag och enhet inom hälso- och sjukvården (ej enskild person)
- Båda parter ska bidra med rimliga resurser.
- Projektet ska vara tidsbegränsat och redovisas öppet, bl.a. i LIF:s databas.

7.7 forts. utvecklingsprojekt mellan hälso- och sjukvården och läkemedelsföretag

Projekt inom områden som berör båda parter.

Krav:

- Detaljerad projektplan (med syfte, mål och plan för utvärdering och omhändertagande av erfarenheter)
- Budget, båda parter ska bidra med rimliga resurser.
- Avtal mellan företag och enhet inom hälso- och sjukvården (ej enskild person)
- Projektet ska vara tidsbegränsat och redovisas öppet, bl.a. i LIF:s databas.

Får inte:

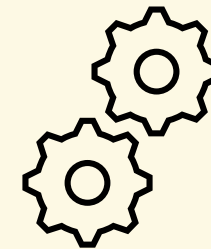
- Finansiera ordinarie verksamhet
- Innebära exklusivitet för läkemedelsföretaget att träffa avtal om samarbeten med en eller flera enheter inom hälso- och sjukvården
- Utveckla kommersiella produkter åt företag, sådana projekt ska utföras inom ramen för konsultavtal.
- Regleras inom ramen för vanlig affärsverksamhet, t ex ordnat införande eller produkter och tjänster inom områdena tester, diagnostik eller patientstödsprogram.

8. Patientstödsprogram (PSP)

- Syftar till att stödja patienter i sin behandling och/eller hantering av deras sjukdom.
- Måste erbjudas via sjukvården, inte direkt från företaget.
- När patienten erhållit information om ett patientstödsprogram kan företaget ha kontakten med patienten.

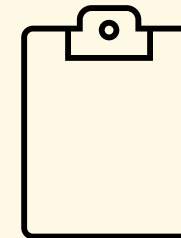

9. Referenskund

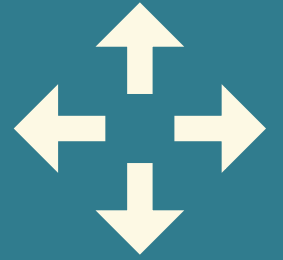
- En vårdenhet kan fungera som "referensmiljö" där företag får visa hur medicintekniska produkter, tjänster och behandlingsmetoder fungerar i vardagen i syfte att utveckla och sprida kunskap om produkter eller tjänsters funktion.
- Kräver avtal som reglerar hur företaget får använda enheten i marknadsföring.

10. Marknadsundersökningar

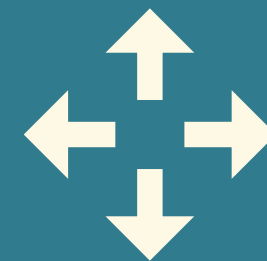
- Enkäter, intervjuer och fokusgrupper
- Får endast samla in information, åsikter och attityder – inte påverka respondenten.
- Kontakt sker via e-post eller brev (om inget annat överenskommit).
- Antal respondenter ska vara rimligt.
- Svar ska behandlas strikt konfidentiellt och följa dataskyddslagar.
- Ersättning ska vara symbolisk eller skälig beroende på tidsåtgång.
- Respondenten ansvarar för att inhämta chefens godkännande.

Ändringar i överenskommelsen

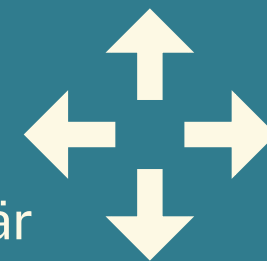
- Dokument ska sparas i tre år istället för två år.
- Medarbetare och chefer inom hälso-och sjukvården ska vara transparenta med uppdrag för industrin, till exempel vid uppdrag för myndigheter eller expertorgan samt vid kontakt med media vid relevanta situationer. Uppdrag ska alltid inkluderas i aktuell jävsdeklaration så att risken för jäv kan bedömas.
- Industrin kan mot en rimlig motprestation sponsra yrkesmässiga delar av specifika aktiviteter eller sammankomster som har en koppling till det egna verksamhetsområdet.
- Avser de befintliga arbetssätt, arbetsuppgifter och aktiviteter som utgör en del av den löpande verksamheten inom en enhet i hälso- och sjukvården, och som enheten har beslutat att utföra. Begreppet omfattar även författningsreglerade uppgifter, men avgränsas mot sådana aktiviteter som faller utanför det som normalt ingår i vårdgivarens beslutade uppdrag eller åtaganden.

Ändringar i specifikationen...

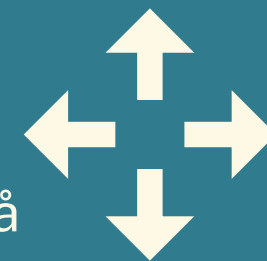
- Verksamhetschefen beslutar om vilka som får delta vid produktinformationstillfället. Deltagandet ska dock begränsas till de som är direkt berörda/de som har direkt nytta av informationen i sitt dagliga arbete.
- Förtydligande att funktionsbrevlåda är okej att använda för att informera om sammankomster via e-post (kopia till verksamhetschef eller den person denne utsett, alternativt verksamhetens funktionsbrevlåda eller kopia till läkemedelskommittéer alternativt verksamhetens funktionsbrevlåda.
- Resor får inte bekostas av industrin eller begäras av enskilda deltagare i sammankomster. Undantaget är kortare gemensam marktransport för att transportera deltagare mellan punkt A och B tex från en uppsamlingsplats till mötes lokalen som får ombesörjas och bekostas av industrin av praktiska och logistiska skäl.

... fortsättning ändringar i specifikationen ...

- Det är alltid arbetsgivaren som avgör om uppdraget är en bisyssla eller om det är uppdrag i tjänsten. Uppdrag bör normalt utföras i tjänsten.
- Det är medarbetaren inom hälso-och sjukvården (konsulten) som ansvarar för att informera och komma överens med arbetsgivaren om uppdraget ska utföras som ett uppdrag i tjänsten eller om det är en bisyssla.
- Stipendium där det enda syftet är att finansiera resa, logi och/eller deltagaravgift är inte tillåtet.
- Företag publicerar värdeöverföringar antingen genom att använda intresseavvägning som rättslig grund för publicering eller genom att inhämta samtycke från den enskilda konsulten. Om samtycke inhämtas ska konsulter uppmanas av arbetsgivare och företag att lämna ett sådan samtycke till företaget i fråga. Noterat dock att ett sådant samtycke alltid måste ges frivilligt och kan aldrig vara tvingande från företagets sida. Konsulter som inte ger samtycke bör inte anlitas.

...och de sista ändringarna i specifikationen

- Såväl hälso- och sjukvården som företaget ska bidra till projekt med resurser så som ekonomiska medel, material och/eller arbetstid. Fördelningen mellan parternas bidrag ska uppfattas som rimlig av alla parter samt redovisas i projektplanen.
- Projekt skall vara avgränsat i tid utifrån vad som är rimligt i förhållande till målsättningarna för projektet och inte vara längre eller mer omfattande än vad som är motiverat för att uppnå syftet med projektet. Projektet skall avslutas efter projekttiden.
- Patientstödsprogram(PSP) är aktiviteter eller erbjudanden som är utformade för att stödja patienter i deras behandling och/eller hanteringen av deras sjukdom. Ett patientstödsprogram ska alltid erbjudas via hälso-och sjukvården och inte direkt från ett företag. Efter det att patienten har erhållit information om ett patientstödsprogram från sjukvården kan ytterligare information tillhandhållas patienten från företaget.

Kontakt vid frågor eller hjälp att tolka reglerna

therese.kastell@skane.se

lana.persson@skane.se

Dokumentet i original finns på [Samverkansregler för vård och industri - SKR](#)